

การปลูกดูแลรักษามะพร้าว

ความสำคัญ

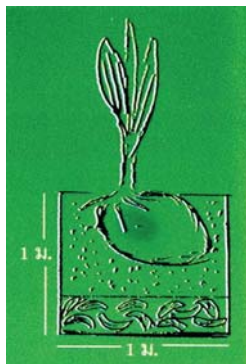
มะพร้าวมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cocos nucifera* Linn. อยู่ในวงศ์ Palmae สันนิษฐานว่ามีถิ่นกำเนิดอยู่ในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในบริเวณแหลมมาลายูและหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ เช่นประเทศปาปัวนิวกินี มีการแพร่กระจายไปสู่พื้นที่ต่างๆ ที่มีภูมิอากาศเหมาะสมคือเขตร้อนขึ้นทั่วโลก โดยอาศัยเส้นทางเดินเรือของชาติต่างๆ เราจะเห็นมะพร้าวเกือบทุกส่วนของโลก และปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนุษย์รู้จักมะพร้าว เนื่องจากประโยชน์นานัปการของมะพร้าวที่มนุษย์นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ทำให้มะพร้าวมีชื่อว่า ต้นไม้แห่งชีวิต “Tree of life” เนื่องจากคนไทยรู้จักนำผลิตภัณฑ์ของมะพร้าวมาเป็นส่วนประกอบของอาหารทั้งคาวและหวานนานาชนิด ผลิตภัณฑ์ที่รู้จักกันดีคือน้ำกะทิ น้ำมันมะพร้าว น้ำตาลมะพร้าว เนื้อมะพร้าว เป็นต้น นอกจากนี้ทุกส่วนของมะพร้าว ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ในประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกประมาณ ๒.๔ ล้านไร่ กระจายอยู่ทุกภาคผลผลิตประมาณ ๑,๔๐๐ ล้านผลคิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่าปีละ ๔,๕๐๐ ล้านบาท

การปลูกมะพร้าว

การปลูกมะพร้าวควรปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าเพราะจะได้จำนวนต้นมากกว่าการปลูกแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส๑๕% ระยะห่างระหว่างแถวในการปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าเช่นระยะระหว่างต้น ๙.๐๐ เมตร ระยะระหว่างแถว ๗.๘๐ เมตร จำนวน ๒๒ ต้น/ไร่ ระยะระหว่างต้น ๘.๕๐ เมตร ระยะระหว่างแถว ๗.๓๖ เมตร จำนวน ๒๕ ต้น/ไร่

การเตรียมหลุมปลูก

ขุดหลุมขนาด ๑ x ๑ x ๑ เมตรแยกดินบนและดินล่างไว้คนละส่วน ตากดินและหลุมทิ้งไว้ ๗ วัน รองก้นหลุมด้วยกาบมะพร้าว ๒ ชั้น นำดินบนกลบหลุม ๓ ใน ๔ ของหลุม ใส่หินฟอสเฟต ครึ่งกิโลกรัม และใส่ปุ๋ยคอก ๑ ป๊บ ผสมดินชั้นล่างใส่ในหลุม ทิ้งไว้นานถึงฤดูปลูก (ควรเริ่มปลูกฤดูฝนหลังจากที่ตกใหญ่แล้วประมาณ ๒ ครั้ง)

ปุ๋ยคอก + ดิน + หินฟอสเฟต + กาบมะพร้าว

มะพร้าวอายุ ๑ ปี ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๑๓-๒๑หรือ๑๒-๑๒-๑๗-๒ ๑ กก./ต้น/ปี แมกนีเซียมซัลเฟต ๒๐๐ กรัม/ต้น/ปี

มะพร้าวอายุ ๒ ปี ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๑๓-๒๑หรือ๑๒-๑๒-๑๗-๒ ๓ กก./ต้น/ปี แมกนีเซียมซัลเฟต ๓๐๐ กรัม/ต้น/ปี

โดโลไมท์ ๑ กก./ต้น/ปี

มะพร้าวอายุ ๓ ปี ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๑๓-๒๑หรือ๑๒-๑๒-๑๗-๒ ๓ กก./ต้น/ปี แมกนีเซียมซัลเฟต ๔๐๐ กรัม/ต้น/ปี

โดโลไมท์ ๒ กก./ต้น/ปี

มะพร้าวอายุ ๔ ปีขึ้นไปใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๑๓-๒๑หรือ๑๒-๑๒-๑๗-๒ ๔ กก./ต้น/ปี แมกนีเซียมซัลเฟต ๕๐๐ กรัม/ต้น/ปี

โดโลไมท์ ๒ กก./ต้น/ปี

คำแนะนำ : ควรใส่กลีเซอไรต์หรือเกลือแองให้มะพร้าว ๑ กก./ต้น/ปี เพื่อเพิ่มธาตุคลอไรด์ ช่วยให้มะพร้าวติดผลและมีเนื้อหนา
ทั้งนี้การใส่ปุ๋ยให้กับมะพร้าวขึ้นอยู่กับผลการวิเคราะห์ดินด้วยจึงจะทำให้การใส่ปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเพิ่มรายได้ในสวนมะพร้าว

เนื่องจากมะพร้าวจะเริ่มให้ผลผลิตหลังจากปลูกแล้วประมาณ ๕-๖ ปี ดังนั้นในขณะที่ต้นยังเล็กอยู่ จึงควรปลูกพืชแซมระหว่างแถวมะพร้าวประเภทพืชที่มีอายุสั้น อาจเป็นพืชไร่เช่นสับปะรด ถั่วต่างๆ หรือพืชผักเช่นพริกทอง แตงกวา แตงโม ข้าวโพดหวาน เป็นต้น นอกจากนี้หากมีผลพันธุ์มะพร้าวจำนวนมากยังสามารถนำมาปลูกเป็นพืชแซมระหว่างแถวมะพร้าว โดยปลูกระยะชิดตั้งแต่ ๑ เมตรขึ้นไปภายในระยะเวลา ๒-๓ ปี ก็สามารถตัดยอดไปขายได้ สร้างรายได้แก่เกษตรกรประมาณ ๒๐ - ๔๐ บาทต่อยอดซึ่งปัจจุบันนี้กำลังนิยกรับประทานเนื่องจากมีรสชาติดีและปลอดภัยจากสารเคมี

เมื่อมะพร้าวโตขึ้นมีอายุได้ ๔-๕ ปี จะมีทรงพุ่มใหญ่ บังแสงแดด จึงไม่ควรปลูกพืชแซม เพราะจะได้ผลไม่คุ้มค่า จะทำให้ต้นมะพร้าวโตช้า แต่เมื่อมะพร้าวมีอายุได้ ๑๒-๑๕ ปี ทางใบจะเริ่มสั้นลง เปิดให้แสงแดดส่องถึงพื้นดินได้มากขึ้น ควรปลูกพืชยืนต้นที่เจริญเติบโตได้ดีในที่ที่มีร่มเงาแซมลงในสวนมะพร้าว เช่นกาแฟ โกโก้ พริกไทย ดีปลี เป็นต้น

ในสวนมะพร้าวที่ให้ผลแล้วนอกจากจะเพิ่มรายได้โดยการปลูกพืชแซมแล้ว ยังอาจเลี้ยงผึ้งหรือสัตว์จำพวก วัวควาย ในสวนมะพร้าว ซึ่งเป็นวิธีการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในสวนมะพร้าวและเป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตของมะพร้าวอีกทางหนึ่งด้วย

การเก็บเกี่ยวผลมะพร้าว

มะพร้าวจะเริ่มออกดอกติดผลเมื่อมีอายุ ๓-๕ ปี แล้วแต่พันธุ์ หลังจากการผสมเกสรและติดผลแล้วประมาณ ๑๒ เดือนผลมะพร้าวจึงจะแก่เต็มที่ มะพร้าวในทะเลสาบเดียวกันจะแก่ไม่พร้อมกัน การเก็บเกี่ยวมะพร้าวแก่นั้น ผลมะพร้าวจะมีอายุตั้งแต่ติดผลถึงผลแก่ตั้งแต่ ๑๐ เดือนขึ้นไป มะพร้าวแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวน้ำภายในผลจะน้อย เมื่อเขย่าจะได้ยินเสียงน้ำโคลน ผลมะพร้าวจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือเขียวอมเหลืองขึ้นอยู่กับพันธุ์มะพร้าวที่ปลูก

การเก็บรักษามะพร้าว

มะพร้าวที่ยังไม่ปอกเปลือกจะสามารถเก็บไว้ได้นาน ๔๕ วัน โดยควรกองมะพร้าวไว้ในโรงเรือนที่มีหลังคากันแดดกันฝน

การแปรรูปผลผลิตผลมะพร้าว

การเก็บรักษาผลผลิตผลมะพร้าวอีกรูปแบบหนึ่ง ได้แก่ การนำเนื้อมะพร้าวแก่มาแปรรูปเป็นเนื้อมะพร้าวแห้งและกะทิ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. การแปรรูปเนื้อมะพร้าวแห้งชาวสวนมะพร้าวมักจะนำมะพร้าวที่มีขนาดเล็กที่ขายไม่ได้ราคามาผ่าเป็น ๒ ซีก นำไปตากแดดจนเนื้อหลุดออกจากกะลามะพร้าวจากนั้นจะนำเนื้อมะพร้าวตากแดดจนแห้งดีจึงเก็บบรรจุกระสอบเก็บไว้ในโรงเก็บเพื่อรอจำหน่ายต่อไป ในช่วงที่ฝนตกไม่มีแดด ชาวสวนจะนำมะพร้าวที่ผ่าซีกแล้วไปแทนการตากแดดจนเนื้อมะพร้าวแห้งดีจึงเก็บวางไว้ในที่ร่มที่ไม่ถูกแดดถูกฝนหรือรอจำหน่ายต่อไป เนื้อมะพร้าวแห้งจัดจะเก็บรักษาไว้ได้นานยิ่งขึ้นถ้าหมั่นนำออกผึ่งแดด

๒. การแปรรูปกะทิ คนไทยนำเนื้อมะพร้าวที่ซูดเป็นฝอยมาคั้นกะทินำไปปรุงอาหารคาวหวาน ปัจจุบันมีวิทยาการการเก็บรักษาน้ำกะทิได้รับการพัฒนาและสามารถเก็บรักษากะทิได้ ๓ รูปแบบคือ

๒.๑ กะทิพาสเจอร์ไรส์ โดยนำกะทิผ่านความร้อนไม่ถึง ๗๐ องศาเซลเซียส นาน ๑ นาที จากนั้นบรรจุลงถุงปิดสนิท เก็บไว้ได้นาน ๗ วัน

๒.๒ กะทิสเตอริไรซ์ นำกะทิให้ได้รับความร้อน ๑๕๕ องศาเซลเซียส นาน ๔๕ นาที ความร้อนระดับนี้สามารถทำลายเอ็นไซม์และจุลินทรีย์ได้ บรรจุในกระป๋องเก็บรักษาได้นาน ๒ ปีแต่ความสดจะลดลง

๒.๓ กะทียูเอชที เป็นการนำกะทิผ่านความร้อนสูงกว่า ๑๕๐ องศาเซลเซียส ภายในเวลาเพียง ๔ นาที เอ็นไซม์และจุลินทรีย์จะถูกทำลาย แต่ยังคงความสดได้ เพราะเวลาในการผ่านความร้อนสั้นมาก หลังจากนั้นจึงบรรจุในกล่องกระดาษเคลือบ ซึ่งผ่านระบบปลอดเชื้อ วิธีนี้สามารถเก็บกล่องกะทิไว้ในสภาพอุณหภูมิธรรมดาโดยไม่เสียเป็นเวลานาน ๑ ปี

การป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว

ด้วงแรด

ด้วงงวง

หนอนหัวดำ

แมลงดำหนาม

แมลงศัตรูที่สำคัญของมะพร้าวได้แก่ ตัววงแรด (Coconut Rhinoceros Beetle) ตัววงวง ต๊กแตนผี หนอน
ร่านพาราซ่า(Slug Caterpillar) หนอนหัวดำมะพร้าว (Coconut black-headed caterpillar) แมลงดำหนาม
มะพร้าว (Coconut Hispine Beetle) เป็นต้น การป้องกันกำจัด ทำได้โดย

- หมั่นรักษาสวนให้สะอาด ทำลายหนอนของตัววงแรดตามกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก
- ใส่ลูกเหม็นหรือ ทราบริเวณคอกยอดมะพร้าวเพื่อไล่และป้องกันตัววงแรดมะพร้าวเจาะทำลายยอด
- ใช้น้ำมันเครื่องผสมน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลที่ต้นมะพร้าว ป้องกันการวางไข่ของตัววงวง
- เฝ้าทำลายแหล่งขยายพันธุ์ของแมลงจำพวกต๊กแตนผีซึ่งจะผสมพันธุ์และวางไข่ระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน
- ฉีดพ่นด้วยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำพวกเพนนิโตรไฮออน อัตรา ๒๐ ซีซี หรือ คาร์บาริล ๒๕ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

ฆ่าตัวอ่อนต๊กแตนผี

๑. ตัดเก็บใบที่ถูกทำลายมาเผาทำลาย

๒. การควบคุมโดยชีววิธี โดยใช้แตนเบียนหนอน และแตนเบียนต๊กแตน

๓. ในกรณีที่ระบาดรุนแรงให้ฉีดพ่นด้วยสารไพรีทรอย ใช้ความเข้มข้นตามคำแนะนำในฉลากข้างขวดแต่ผู้ฉีด
พ่นต้องสวมใส่ชุดป้องกันอันตรายจากสารเคมีเนื่องจากเป็นสารเคมีฆ่าแมลงที่เป็นอันตรายต่อคนและสัตว์หรือเลือกใช้
สารสะเดาฉีดพ่นแทน

ช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึง พฤษภาคม ระวังหากเกิดหนอนร่านพาราซ่าระบาด ใช้สารเคมีพวกไดอะซีโนน
๒๒-๒๕ ซีซี หรือ คาร์บาริล ๑๕-๒๐ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นใบ